

správanie Metternicha. Bitka národov pri Lipsku v októbri 1813 je pre filmový tím neznámym pojmom. Bola historickým zlomom a koncom Napoleonovej hegemonie v Nemecku.

Štvrtý diel je narýchlo a povrchno spracovaná časť filmu. Televízny divák bol oklamaný. Po návrate z Elby sa Napoleon nikdy nestretol s maršalom Muratom! Vrcholom hrubých chýb a omylov bola bitka pri Waterloo. Tá sa neodohrala 18. apríla 1815 ale o dva mesiace neskôr. Ťaženie do Belgicka začal Napoleon 12. júna 1815. Najskôr rozbil Prusov pri Ligny a Charleroi a Angličanov zahnal k dedinke Waterloo. Jeho nečakane rýchly postup zastavil až hustý dážď.

Režisér Y. Simoneau, ako keby nechcel vidieť Bondarčukovu verziu filmu Waterloo. Meno veliteľa anglických vojsk vojvodu z Wellingtonu ani nespomenul a Prusi sa v konečnej fáze bitky ani neobjavili na bojisku. V rozpore so skutočnosťou zdecimovaný Angličania zrazu prešli do útoku a zvíťazili. Divák mal možnosť vidieť chaotické pobežovanie Francúzov.

Štvordielny film Napoleon sa ukázal ako nevydarený pokus o stvárnenie tejto veľkej osobnosti svetových dejín. Veľké množstvo historických chýb, umelecká bieda ako aj vymyslené zápletky deja degradovali umeleckú hodnotu tohto diela. Dúfam, že sa takýto tzv. veľkofilm už viac neobjaví na našich televíznych obrazovkách a posudzovatelia v STV sa budú riadiť prísnyimi historickými a umeleckými kritériami.

ANOTÁCIE

Ročenka Katedry dejín FHPV PU 2002.

Zost. M. Pekár, 1. vyd., Prešov, ManaCon Prešov, 2002, 205 s. (I. VARŠO)

Za jeden z ďalších krokov podieľajúcich sa na rozvoji modernej slovenskej historiografie možno označiť aj vydanie 2. ročníka prezentačného zborníka Katedry dejín Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej Univerzity.

Až na dve úvodné štúdie sa všetky ostatné zaoberajú odbornými problémami z dejín 19. a 20. storočia, obsahovo sa pridŕžajúc vopred avizovanej tematickej oblasti výskumu národnostných, konfesionálnych, hospodárskych a politických špecifík východného Slovenska v uvedenom historickom období. Tieto otázky dominujú najmä v prácach P. Derfiňáka (*Samuel Roth (1851–1889) – zakladateľ slovenskej speleoarcheológie*), V. Hudečkovej (*Národohospodársky zbor pre Šariš a jeho činnosť*), I. Michnoviča (*Prejavy antisemitizmu v okresoch Zemplína v období autonómie Slovenska*), M. Pekára (*22. jún 1941 a Slovensko s osobitným dôrazom na pomery v Šarišsko-zemplínskej župe*), M. Damankoša (*Politický a hospodársky vývoj šarišských obcí v rokoch 1945–1989 na príklade Jakobovian a Orkucian*) a M. Murcku (*Vzbura v Podolínci 14. apríla 1950 (K*

problematike vzťahu štátu a cirkvi po februári 1948)). Naopak, všeobecnejšie sú orientované príspevky N. Jurčišinovej (*Akcia Českoslovskej jednoty Česká kniha na Slovensko a slovenská kniha do Čiech a Prínos porád v Luhačoviciach pre rozvoj vzťahov medzi Čechmi a Sovákmi pred 1. svetovou vojnou*) a M. M. Lipku (*Archívnictvo na Slovensku v rokoch 1945–1990*).

Spomedzi vyše desiatky odborných štúdií predstavujú približne tretinu príspevky od externých spolupracovníkov, pričom polovica z nich pochádza zo zahraničných akademických inštitúcií. U. A. Koblenz („*Rex sum populorum, non conscientiarum*“ – *Religionsfreiheit in der Pionierregion Siebenbürgen. Grundlagen und Grenzen religiöser Toleranz im 16. Jahrhundert*) a K. Vít (*Dezintegrace Československa v evropském kontextu*) svojimi prácami obohatili zborník o analýzy späté v širšom kontexte i s dejinami Slovenska.

Svoj priestor v ročenke Katedry dejín FHPV PU dostali aj materiály projektované ako pomocné texty pre poslucháčov štúdia histórie (problematika kultúrneho vývoja na území dnešného Slovenska v dobe halštatskej, alternatívne postoje k riešeniu slovenskej otázky v rámci Rakúsko-Uhorska, využitie internetu ako jedného z informačných zdrojov pri štúdiu histórie), podobne ako doplnkový dokument (slovenské znenie Dohody o Spoločnosti národov).

Záverečná sekcia zborníka je venovaná správam o činnosti katedry (vedeckovýskumná a publikačná činnosť za rok 2001, katedrové kolo ŠVOČ 2002 a plné znenie víťaznej práce súťaže, informácie o uskutočnených exkurziách) a taktiež ôsmim glosám k aktuálnej slovenskej a českej historickej spisbe.

Jednotlivé štúdie prešli odbornými recenziami, každá z nich obsahuje v závere aj stručné cudzojazyčné resumé a adresy autora i recenzenta každej štúdie.

*

Ročenka Katedry dejín FHPV PU 2003.

Zost. M. Pekár, 1. vyd., Prešov, UNIVERSUM, 2003, 290 s. (I. VARŠO)

V treťom čísle ročenky Katedry histórie Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej Univerzity majú čitatelia príležitosť konfrontovať sa s rozmanitou škálou tém týkajúcich sa prevažne východného Slovenska, ktorého ucelenejší dejinný obraz dotvára niekoľko príspevkov k vývoju v priľahlých i vzdialenejších regiónoch.

Z hľadiska chronologického v zborníku opäť prevažujú štúdie k mladším historickým obdobiam a okrem analýzy bádania včasnostredovekého kresťanstva v Malopoľsku od R. Kožiaka (*Cyrlometodské kresťanstvo v Malopoľsku vo svetle najnovších výskumov*) sa všetky zaoberajú otázkami z